

# Lo Somatenent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Figueras Reper 1898

Any XIII

Reus Dijous 17 de Febrer de 1898

Núm. 3 477

## PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Piça.	3'50
En provincies i trimestres.		10'00
Extranjer i Ultramar.		12'00
Anuncis, a preus convencionals.		

## Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

## PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.  
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Jauguera, 6.  
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

# Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

## MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Tarragona **D. J. MIRÓ** accedint gustós á las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.  
Los demás dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

# Tos Desapareix ràpidament usant lo Tos XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

# Tos FARMACIA SERRA. Oberta tota la nit. Tos

## Vinyas Americanas

DE **Marcial Ombrás** (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, rer millions.—Preus reduhits y autenticitat garantizada.—Cinch millions d' estacas, y un milió de barbats.

# D. EDUART BORRÁS PEDRÉT

METJE-CIRURJIA

ha traslatat sa habitació y despaig al Arrabal de Santa Anna número 45, Reus.

## SECCIÓ DOCTRINAL

### Lo que 'ns ha portat Castella

Hi ha qui preté fer passar als catalanistas per fanatics d' una idea quin únic fi es trevallar encarnissament fent revifar els odis regionals.

Qui tal oreigui cau en un gran error. Molts ens creuhen apostols d' una doctrina intelterant, encaminada únicament á apostrofar tot lo que de Castella porti bef.

Aquets tampoc hen entés nostres aspiracions. El catalanisme «que may ha trevallat á l' ombra per arribar á la realisació dels seus ideals» y quin programa es tan clar com la claror del sol, no preté revifar ni els odis regionals ni apostrofar á Castella sistemáticamente, pel sol fet d' ésser els castellans d' una rassa eminentment diferenta de la nostre.

Contra Castella hem dirigit nostres sajetats per tot lo que ha tingut ella per Catalunya d' oressora y de madastre; si pels castellans residents en nostre patria, hem tingut paraulas aspres y no hem parat esment en tractarlos clarament de *menjayres*, ha estat á causa de son injustificat y alguna volta incalificable comportament. Ja sabem, que salvo raríssimes escepcions, els

fills de Castella que aquí venen, arriban ab totes las infulas propias de sa terra, tractantnos com á un poble conquistat y á pesar de ser nosaltres qui 'ls hi doná 'l pá de cada dia, no perden ocasió per befar l' esperit de nostra rassa.

Apesar de tot, podríam els que sentím una mica 'l verdader amor á nostre terra transigir ab tanta injusticia y mals modos de la gent castellana.

Mes no es aixó sols; y si ens detením á considerar las plagas espantosas que aquets mateixos castellans ens han portat y la revolució que han alsat en nostres llars y en nostres costums, no podrém de menys de malehirlos y apostrofarlos una vegada més, ja que han malmés els sentiments elevats de tot un poble.

A mes las espantosas calamitats perque passa no sols Catalunya, sino que també las demás regions espanyolas; podém ben assegurar que han nescut á soplug d' eixa malehida política madrilenya que amenasca acabar ab la grandesa y virilitat de totes las regions d' Espanya.

Catalunya ha estat una de las més flajelladas pel monstre madrileny y zencar hi haurá qui voldrá recomanarnos que siguém tolerants y prudents ab nostres sistemáticos befadors?

Ficosem n' alguns detalls.

Catalunya á pesar d' ésser una de las regions espanyolas que més treballa y que més produheix, es sempre la menos considerada, pel sol fet d' ésser catalana.

Las contribucions directas é indirectas posadas pels de Madrid, bastan y sobran per mirarnos á n' aquesta gent com á enterradors de nostre agricultura, de nostre industria y de nostre comer.

Las quintas, la més espantosa contribució ab que ens han flajellat, perque 'ns arranca no 'ls bens materials, sino 'l carinyo dels sers que més estimém, son conegudas en nostre terra desde que Castella s' ha empenyat en fernos ésser espanyols.... Aquets patriotas de *double* poden mostrarse ben satisfets de la Espanya-una.

Perque no se 'ns puga motejar de fanatics copiém algunas de las contribucions indirectas que avuy se pagan, imposadas per nostres benéfics y paternals goberns castellans.

- «Tabaco.
- Consums.
- Inmobles.
- Cultiu.
- Bestier.
- Drets de successió directe.
- Cédulas personals.
- Sous y assignacions.
- Sobre alcohol.
- Id. carrutjes de luxe.
- Id. recaudació accidental.
- Id. mistos.
- Id. sal.
- Id. explosius.
- Id. sucre.
- Id. colonials.
- Id. tarita de viatjers.
- Id. pagos del Estat.
- Id. id. dels pobles.
- Id. amortisació del Deute.
- Id. transmissió d' efectes públics.
- Id. circulació de valors mercantils.
- Id. primas de segur.
- Id. primas de comissions dels agents de las compayias.

- Id. minas.
- Id. jocs de cartas.
- Id. timbre del Estat.
- Id. de importació.
- Id. d' exportació.
- Id. impost de cárrega.
- Id. id. de descárrega.
- Id. id. de drets menors.
- Id. fer bé á las ánimas.
- Id. de cuarentena y llutzeret.

- Id. certificació d' origen.
- Id. loterías.
- Id. transport de mercaderías.
- Id. honoraris dels advocats.
- Paper sellat.
- Pólissas.
- Sellos de recárrecs.
- Recárrecs sobre industrias.

Id. id. cédulas»  
De segur que alguna n' queda encare á n' el tinter, perque ja sabem que las contribucions y els empleats de nostre nació arriban casi á sumar tant com el nombre incontable de calamitats que 'ns s' afegixen.

Després de llegit aixó, hi haurá algú que s' atreveixi á dir que nostre odi á Castella es inmotivat?

Es qu' encare n' hi ha més,  
Com si no fos prou sa desgraciada y pessima gestió administrativa que ha tirat en els abismes de la miseria el comer, á la industria, y á l' agricultura catalana; á mes d' haverse ns ficat fins dintre nostres cases, per netjarlas del mos de pá que hi quedava, han volgut fer d' un poble laboriós é incansable, un poble ensuipit per las més baixas passions, matant tot lo que de viril y enérgic li quedava.

Han portat en nostres teatres, l' escola denigrant del *flamenquisme* depravant tots els sentiments elevats de nostre poble ab las representacions del pornogrífic *género chico* que es l' obra colossal de *los mas secundos genios nacionales*; han edificat en nostres merigeradas capitals las *plazas de toros*, y l' espectacle nacional ja ha pres carta de naturalesa en els programas de nostres festias, plenas avans de tendre fragancia de la terra y convertidas avuy en mercats escandalosos ebent se pesa pren á la vergonya y grandesa de nostre antigua nacionalitat.

«Podem deixar d'esser enèrgics ab nostres malvats opressors y corruptors?

No, Deu ens donga forssa, para lluytar cada jorn ab més energia.

J. B. y S.

Figueras Febrer 1898.

**Sessió del Aunjtament**

Presidida per lo M.ltre. Sr. Alcalde D. Joseph Maria Borrás y Sarda y ab assistència dels regidors senyors Gay, Briansó, Casagualda, Massó, Navas, Vergés, Nougés, Güil, Romero, Bartulí, Mayner, Mas, Jordana, Pallotja y Vallvé, tingué lloch ahir, á dos quarts de vait del vespre la de primera convocatoria. Se llegí y aprobá l' acta de la anterior.

La Corporació Municipal quedá enterada de que fet l' extracte de las disposicions insertadas en los B. O. de la provincia corresponents á la última setmana contenan una circular declarant la responsabilitat personal als Ajuntaments que no havian satisfet lo cupo de Consums.

L' Ajuntament quedá enterat d' una comunicació de la Direcció general de presons comunicantli l' ascens á vigilant de 1.ª classe de presons lo que ho es de 2.ª en la d' aquesta ciutat D. Anton Torrell, trasladantlo á O.saña.

Lo Sr. Nougés digué que sentía no s' trobés en lo saló lo Sr. President de la secció de Presons Sr. Quer, qui pensava fer una proposició al Ajuntament referent á aquest assumpto: pero en sa ausencia ho feya éll, consistent en que l' Ajuntament acordi aumentar lo sou d' aquell empleat en una pesseta cada any que es lo que significa l' ascens y aixís se li evitaria lo viatge.

Quedá aprobat un dictámen de la secció d' Instrucció pública posant en coneixement de la Corporació que la escola superior de nenas que dirigeix D.ª Catalina Ferrer quedava trasladada á la casa de la plassa de la Sanch, núm. 4.

Se doná compte del dictámen de la secció de Foment donat á la comunicació del Sr. Coronel del Regiment de caballería d' Alcántara para fer reformas al picadero.

Se doná compte del plech de condicions que ha de regir en la subasta que s' verificará para la construcció de las aceras del Matadero quedant nombrat para presidir la subasta lo Sr. President de la secció de Foment. Quedá aprobat.

Aixís mateix s' aprobá lo dictámen de la mentada secció donat a la sollicitud de D. Juliá Nougés y Subirà para fer obras en dos casas de la plassa de la Sanch.

S' aprobaren dos liquidacions presentadas per los contractistas d' obras públicas.

Y ab la aprobació de varis comptes de particuiars acabá l' despaig ordinari.

Los Sr. Vergés recomana la major activitat á tots los senyors presidents de las seccions para que procurassin per tot aquest mes presentar lo pressopost á fi de que puga presentarse en temps general, conforme als desitjs d' un regidor que s' troba ausent, lo senyor D. Pau Font de Rubinat, qui en una altra sessió ho havia fet present.

Y no haventhi cap més assumpto de qué tractar s' aixecá la sessió.

**CRÓNICA**

**OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 16 de Febrer de 1898**

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroides	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	763	79		4.2	Res	

  

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 26 Sombra 17	6	10	O.	Cirrus	0.2

Ab referencia á un telégrama particular que s' deya haverse rebut ahir nit de Barcelona, corregeren noticias de la Habana de tanta gravetat que no volém formarsen eco per lo inverosímils y estupendas; sozament á títol d' inventari doném aquestes desitjant en nostre cor d' espanyols y patriotas no resultin confirmadas, porque vindrian á agravar d' una manera perillosa la terrible crisis y las inmensas dificultades porque está atravesant aquesta malaurada Espanya.

Lo noticia fa referencia al creuher nort-america que desde fa dias está fondejat en lo port de la capital de la isla insurrecta.

En lo saló de sessions de las Cajas Consistorials á las set d' aquest vespre tindrà lloch una reunió de tots los elements mes importants ab que compte aquesta ciutat para tractar de la qüestió dels soldats que retornan de las guerras colonials.

Recomeném la assistència á la mateixa á todas las personalitats que hi están convidadas.

Nostre suelto de la edició del passat dimars referent á certa casa del carrer de la Concepció va tenir la virtut de fer enrriar á la mestressa y demás personas que la voltan.

Tant es aixís, que segurament para referse del disgust á dos quarts de quatre de la matinada d' ahir, se comensá á tocar lo piano iniciantse la *juerga* que es de suposar.

Com per ser una hora avansada lo gelós Inspector de rondas Municipals no'n podria tenir coneixement

li trasladém la noticia per si estima oportú fer saber als interessats que las ordres que ell dona ho fa para que s' compleixin.

Ab una multa que s' imposi tal vegada aquest abús desapareixerá d' arrel.

Hem rebut varias invitacions para senyoras para 'ls balls que avuy *dijous gras*, tindrán lloch en las societats «El Círculo», «El Olimpo», «El Alba», «La Palma», «Centro Republicano Democrático Autonomista», «Círculo Republicano Histórico» y «Juventut Reusen-se», als que hi podían assistir ab máscara las senyoras. Agraím la atenció.

Ha sigut declarat cessant lo visitador de Consums, D. Miquel Mestres.

Conforme á lo que disposa la ley de cassa ans d' ahir comensá lo período de veda que no s' aixeca fins lo dia 16 del vinent Agost; ja ho saben los aficionats á aquest sport.

Sembla que para substituir al senyor Dupuy de Lome será nombrat lo diplomático D. Lluís Polo de Bernabé.

Procedent de Manila ahir era esperat el port de Barcelona lo barco «Isla de Mindanao» que condeuix uns quatre cents soldats entre malalts y ferits.

Del colega de qui preném la noticia, no'ns diu si pensavan anar á rebrels aquells, que en mitj de la mes irritant gatzara los despediren ab música y al crit de: *Viva España!*

L' Ateneo de Valencia ha acordat enviar á Barcelona 9000 pessetas destinadas á auxiliá als pobles perjudicats per las darreras plujas.

Llegim en nostre bon company *La Renaixensa*: «Dias enera varem donar lo crit d' alarma respectat al perill en que novament anava á trobarse la propietat y la industria dels contribuyents de la provincia de Barcelona, ab la excusa dol exercici del dret d' un investigació evidentment odiosa é ilegal.

S' han confirmat del tot los nostres temors; puig, més coneguda la Real ordre del ministre d' Hisenda, sabém que per ella s' fa sapiguer al senyor Buxeres, arrendatari de la recaudació en aquesta provincia de las contribucions territorial, industrial y de carruatjes de luxo, que 'l Ministre, en ús de la facultat discrecional consignada en la Real ordre de 26 de Setembre últim, revoca la concessió que en ella se li feu del servey d' investigació ab carácter exclusiu, *avisantlo para aixó ab los dos mesos d' anticipació* prescrits al otorgarseli, sense perjudici de que pugui cessar avans d' aquest plasso l' expresat servey, decretantse desde 'l moment la nulitat de dita Real ordre, previ informe reclamat ab urgencia de la secció d' Hisenda y Ultramar del Consell d' Estat. Es d' esperar aquesta nulitat y

(Quart)

(31)

**A plech de treballs regionalistas**

**DISCURS**

de D. Enrich Prat de la Riba en la Academia de la Juventut Católica de Barcelona.

las ciutats y dels rústechs habitants de las montanyas, dels sacerdots y dels troneras, en las llotjas de mar com en las salas dels palaus, prenia cos, s' arrodonia y retorsava la «llengua popular».

La Iglesia formava aquí y allá grans centres intellectuals per hont s' empenyian, procedents de tot lo món civilisat, bulliciosos multituds ab fam d' apendre y anar al endavant en la via de la ciencia, y per hont passavan, l' un darrera l' altre, tots los pensadors del sigle; agermanava als pobles ab la comunitat de creencias y de devocions, y extenia pel demunt de tots los realms cristians los lligams de la seva autoritat, conduhintlos á tots, suauement, sense violencias, á la constitució d' una societat internacional perfecta ab poders y dret y llengua propias.

Y, no obstant aixó, per dessota d' aquesta unitat suprema de civilisació prosperavan lliurement y sense obstacles todas las enèrgias, moventse espontáneament constituhintse y organiantse, ab plenitat d' autonomia.

Per qué, senyors, diguemho ben alt: la Edat Mitja es la Edat de las autonomias. En la societat mitj eval, á tot arreu hont se forma un nuclie actiu, hont se remou un germen de vida, hi trobaréu la autonomia presidint sa creixensa y constitució; allá hont se vulga que la vida apareix, es autònoma, la autonomia la

acompanya. Es autònoma la Iglesia, lliure de impositions de tota mena; son autònoms los Estats que no tenen la tutela de triples ni cuadruples aliansas ni han de témer intervencions estranyas; son autònoms las regions que posseheixen organismes administratius propis, diferents en cada una, nascuts del propi terrer, y Corts propias para estatuhir sobre 'ls grans interessos nacionals; son autònoms los gremis en la resolució dels seus afers, autònoms las fundacions benéficas; autònoms las Universitats y Estudis; y autònoms los ciutadans, més, molt més, mil vegadas més que avuy, ab tot y la famosa proclamació dels drets individuals, porque allavors, com que no hi havia códichs ten casuístichs ni reglaments administratius y fiscals, ni jurisprudencia de cap mena, ni direccions generals ni cosses facultatius ni inspeccions, ni tantas otras institucions ab que l' Estat modern a favoreix ab paternal sollicitud als llibérrims ciutadans del sigle XIX, l' home era verdaderament lliure y senyor de sí mateix y de sas cosas y fins per medi de la costum, que ab los seus actes feya naixer, exercia de veritable legislador. Comparat ab lo ciutadà lliure d' allavors, l' home d' avuy ab sos inalienables é imprescriptibles drets individuals es un no res, un nom, un rey sense corona per l' estil d' aquets que «reinan pero no gobiernan», en las monarquias parlamentarias.

Tal es, senyors, presentada en sas notas caracteristicas, la civilisació de la Edat Mitja. Edat Mitja vol dir, donchs, cristianisme, vol dir pobles que rebrotan per entre la espessa xarxa de la centralisació romana, vol dir llibertat, vol dir espontaneitat, vol dir y aquesta es la fórmula més sintética de todas, NATURALI-

TAT en todas las esferas de la vida social y política.

Mes al fort mateix del desenrotllo d' aquesta civilisació espléndida apareixen los gèrmens que han de combatrela y desviarla de sa corrent natural, fentla raure altra cop en ple paganisme.

Ab lo descobriment dels monuments legals de Roma—y aixó que vaig á dir ja ho he dit en altra ocasió—ab lo descobriment dels monuments legals de Roma y la entrada de la clase mitja á la vida pública, se despertá una tendencia irresistible al Dret Romà, que traha en todas las nacions una lluyta incessant ab lo Dret Indígena. Los juriconsults y sabis que sortian de la universitat de Bolonia ab l' estudi de las lleys imperials s' enamoran del cessarisme del imperi bizanti y somian, cada un para son poble, un César Justiniá voltat de consellers llegristas. Los Reys fan política cessaristas y s' apoyan en los lletrats para combatre lo feudalisme y ferse absoluts. La arquitectura pert sa bellíssima forma naturalista, y s' concreta á contrafer las formar clásicas. Se propagan ab la impremta las obras literarias de la antiguetat romana y grega, y s' tors lo curs de las literaturas nacionals indigenas. Fins á la Iglesia arriba 'l contagi; y aixís nos trobem ab Gregori nové que, al publicar las Decretals, s' intitula diví, al estil dels emperadors de Roma.

Avansan, donchs, contra la espontaneitat ó realitat dels pobles, tres unitarismes pagans ó clásichs. Lo Dret ha de ser únicament lo dret de Roma. La autoritat sols una, la del César. La font de la bellesa una no més també, la forma clásica.

Al mateix temps que aquesta onada de romanisme y fins potser á causa d' ella, invadia la societat una

que en sa conseqüència serà innecessari l' transkurs del plens total de dos mesos expressats en vista de que las Direccions generals de contribucions afectades de lo Contenciós han informat en lo sentit de que desde l' moment pot y deu anularse la concessió referida.

En sa virtut s' ha dirigit al senyor ministre d' Hisenda el següent telégrama:

«Excm. senyor.—Asamblea Asociaciones Contribuyentes provincia de Barcelona felicita V. E. per resolució dictada deixant sens efecte Real Ordre 26 Setembre que concedí servey investigació al arrendatari contribucions y confiadament espera que pera evitar dificultats anulació ab urgencia plasso concedit al arrendatari per la citada disposició. Per la comissió permanent, Zanné.»

L' actual ministre d' Hisenda, com se veu, ha obrat ab un recte esperit de justicia. Més, quina serà la sort durant aquets dos mesos dels contribuents amenaçats, si deixant apart escrupols de monja, no acaba de cop lo senyor Lopez Puigcerver ab las arbitrarias disposicions del darrer ministre conservador?

Una bona noticia peis patrioters: Diuen que ha arribat procedent de Cuba lo vapor correu «Buenos Aires» que condaheix soldats ferits y malalts y numerós passatgers.

A la sortida de la Habana ingressaren a la enfermeria 107 soldats, dels quals arriban gravissims 8, menos graves 10, que han sigut trasportats en camillas al hospital.

En la travessia han mort los soldats Joseph Freixa, Sanxo Expòsit y Santiago Rubio, aquest a la vista de Cádiz, haventse desenrotllat escenas tristes al desembarcar lo cadavre.

Le total de passatgers es de 984 pera Cádiz y 96 pera Barcelona.

Ab! quants que van ajudar a embarcarlos cridant com ximplers haurian de sentir un terrible remordiment al presenciar aquets espectacles.

Pero ja se sab que l' home que s' entusiasma tot conduint sers humans al matadero, son cor es insensible devant de la desgracia, puig que ell mateix l' ha provocat. No son homes, son brutos.

Lo telégrafo comunica ab la major frescura: «Es ja cosa resolta que l' senyor Romero Robledo se presentará candidat per un dels districtes de Cuba, donchs desitja que l' districte de Antequera eligeixi a un nebot seu que s' creu serà lo senyor Borés Romero».

Y sortirán. Vaya, no caldría altre. Aquestos desvergonyits pallassos de la política disposan del cens electoral com de cosa propia, y dels districtes com a caramelos per los seus parents y protegits.

Y d' aixó'n diuen un país democràtic y civilisat? Valdría mes que n' diguessin una agrupació de feudos polítics.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat puja a 1058 99 pts.

**LO NOU DIPUTAT:**

—Mira esposa meva, aquí tens treze pessetas y te'n vas a casa PORTA y que't doaguin una pesa d' aqueix género LA DOLORES.

—Y pera qué l' vols?

—Pera que m' fassis tres camisas pera anar de frac ó altres tres pera anar de levita.

—Y las tres restants?

—En la mateixa casa t' donarán per aqueixa cantitat tres corbatas pero que n' hi hagi una de clara, altra de fosca y altra de negra.

**SECCIÓ OFICIAL**

**Registre civil**

del dia 15 de Febrer de 1898

**Naixements**

Jaume Ripoll Carí n, de Jaume y Teresa.

**Matrimonis**

Cap.

**Deruncions**

Gregori Ferrán Cort, 2 anys, Sant Benet, 23.

**SECCIÓ RELIGIOSA**

Sant d' avuy.—Sant Juliá de Capadocia.

Sant de demà.—Sant Eladi.

**SECCIÓ COMERCIAL**

**Moviment del port de Tarragona**

Entradas del dia 15

De Bilbao y esc. v. «Duro», de 482 ts., ab efectes, consignat als senyors Fils de B. Lopez.

**Despatcadas**

Pera Barcelona v. «Duro», ab transit.  
Pera Torredembarra l. «Isabel», ab lastre.  
Pera Valencia l. «Acela», ab lastre.  
Pera Torredembarra l. «Enrique», ab lastre.

**J. Marsans Roí**

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	64 80	Filipinas	96 12
Exterior	81 15	Aduanas	92 37
Amortisable	76 50	Cubas 1886	76 37
Fransas	16 55	Cubas 1890	72 37
Norts	22 60	Obs. 6 0/0 Fransa	38 87
Exterior-París	61 37	Obs. 3 0/0	33 10

**GIROS**

París 33 10 Londres 33 60  
Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

**BOLSA DE REUS**

Cotizacions realitzades en lo dia d' ahir a Barcelona facilitadas per lo correu en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	64 85	Cubas del 86	92 37
Exterior	80 20	Cubas del 90	76 37
Colonial	92 75	Aduanas	96
Norts	22 65	Oblig. 5 % Almansa	78 50
Fransas	16 60	Id. 3 % Fransa	38 81
Filipinas	96		

**PARÍS**

Exterior 61 37 Norts 33 10 Londres 33 60  
Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tota los paissos.

**ANUNCIS PARTICULARS**

**ALS HERNIATS**

(Trencats)

Constituheix una gran equivocació la que sufren la majoria dels herniats (TRENCA TS) al creure que qualsevol brageret comprat al etzar lo suficient pera retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de molts complicacions funestas.

Per qui correspongui, no s' deuria permetre lo cinisme de certs mercaders d' ofici que ab major descaro s' titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títol que justifiqui sa competència y no obstant tenen lo «esahogo» d' anunciar en los periodichs la curació radical de dita malaltia, quin mecanisme desconeixen en absolut.

**A LAS MARES**

Avans de sacrificar a vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consu'teu ab vostre metje, ab seguretad vos dirá que pera la curació de vostres petites, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo brageret de cautchouc ab ressort, testimoniado aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplàtics pera evitar lo carregament d' espallias

Faixas hipogástricas pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

**JOSEPH PUJOL**

cirurgiá espezialista en lo tractament de las hernias ab l' archs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles d' Barcelona. Establiment «La Cruz Roja»

REUS—PLASSA DE PRIM.—REUS

EN TARRAGONA: Visita tots los dimars de 10 a 4 de la tarde, carrer Conde de Rius (avans Hospital) número 5, primer, 4.

**Diversions públicas**

**TEATRO FORTUNY**

Llista de la companyia d' ópera y opereta italiana

Directors artístichs: D. Emili Giovannini y D. Gaetano Tani.

Mestres concertadors y directores d' orquesta: Don Francisco Rando y D. Rodolf González.  
Primeras tipes: Aida Saizola, Adelina Tani, Amalia Pauli, Gi. vanni Coliva y Elena Tani.  
Segonas tipes: María D' Alessandro y Amelia Pangrazz.  
Tenors: Ferrán Arrigotti y Angelo Pomer.  
Tenor cómich: Enrico Grossi.  
Baritono: Manuel Carbonell.  
Baixos: Lluís Visconti y Gustavo Tani.  
Caricato: Amilcare Ferrara.—Bufo: Eduart Gallino.  
Segonas parts: Eugeni Pasoli y Eduart Pangrazi.  
22 coristas d' abdos sexes.—Apuntador, Sastres, Maquinista, Arxiver y Peluqueria.  
Debut lo dijous 24 de l' corrent.

**ABO O**

Se'n obra un de deu funcions baix los següents preus.

Palcos proscenis plateas ab 4 entradas, 110 pessetas.—Id. id. principals ab 4 idem, 100.—Id. id. segons ab 4 entradas, 70.—Id. id. tercers ab 4 entradas, 20.—Id. plateas ab 4 entradas, 85.—Id. principals ab 4 entradas, 75.—Id. segons ab 4 entradas, 42 50.—Silló ab entrada, 13 50.—Lluneta de segon pis ab entrada, 10.—Entrada a localitat 6 25.

**PREUS DIARIS**

Palcos plateas sens entradas, en lo Despaig 13 pessetas y en Contaduría 14.—Id. principals sense entradas en id. 11 y en id. 12.—Id. segons sense entradas en id. 3 50 y en id. 4.—Silló ab entrada en id. 2 y en id. 2 25.—Lluneta de segon pis ab entrada en id. 1 50 y en id. 1 75.—Entrada a localitat en id. 75.—Id. al París, 50

**TELEGRAMAS**

Madrid 16

Segons un telégrama oficial avuy s' embarcará pera Liverpool lo senyor Oupny de Lome.  
Lo Sr. Polo de Bernabé sortirà molt prompte pera son destí a Washington.

Respecte de la persona que ha de substituirlo en la important secció de Comers del ministeri d' Estat, res fins ara ha decidit lo ministre apesar de lo que han indicat alguns periodichs.

—Definitivament lo dia 25 de Febrer se publicará lo decret de disolució de las actuals Cortis.

Lo senyor Pidal declara que considera improcedent disoldre las Cortis en aquestas circunstancias y afegeix així ho ha exposat a quants volgueren escoltarlo, inclós al Sr. Sagasta.

—Ahir nit surtí de Bridgeport un vapor filibustero. Entradas las autoritats americanas dispoaren que a l' acte se l' perseguís y així se feu.

—Los generals Linares y Narío han realiat importants operacions combinadas en lo departament oriental contra las forsas rebeldes que mana Calixto Garcia.

Adoptadas todas las midas, los generals Linares y Narío caigueren sobre los rebeldes y, després de lliurar distints combats, lograren treurels successivament de las posiciones que ocupavan en Camasán, punt situat en lo terme municipal de Helguin.

En aquets combats los nostres lluytaren ab valentia.

També l' enemich se defensá valerosament, experimentant bastants perdas.

No altres 6 morts y ferits dos capitans y un tinent y 39 soldats.

Los campaments que l' enemich ocupava en los dos expressats punts quedaren destruhits.

**ULTIMA HORA**  
**La voladura**  
**del «Maine»**

Madrid 16 12 30.

En lo ministeri de la Guerra s' ha rebut lo següent telegrama oficial donant compte de la voladura del «Maine».

«Capitá general a Ministre Guerra:  
Tinch lo profon sentiment de comunicar a V. E. que ha explotat la caldera del dinamo del creuher de guerra nortamericá «Maine» enfonsantse inmediatamente.

L' accident a sigut purament casual.  
Hi ha gran número de morts y ferits.

Aixís que ocorregué la catástrofe vaig disposá acudir a prestar auxili tots los elements disponibles, generals, jefes y oficials de aquesta guarnició.

He ofert l' consul nortamericá mister Lee tot género d' auxilis y recursos.

Comunicaré detalls a mida que 'ls vagi coneixent.  
—Banco.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

# SERVEY DE TRENS

## SORTIDAS:

### De Reus a Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.<sup>a</sup>, 2.<sup>a</sup> y tercera.  
 8:56 m. exprés primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).  
 12:11 t. mercaderias, segona y tercera.  
 1:57 t. correo (per Vilanova).

### De Barcelona a Reus

5:25 m. (per Vilafranca).  
 9:46 m. (per Vilanova).  
 15:8 t. per id.  
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

### De Reus a Mora

9:33 m. — 1:04 t. — 3:10 t. — 7:19 y 9:57 nit.

### De Mora a Reus

4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 5:04 t. — 7:36 n.

### De Reus a Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

### De Tarragona a Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

## SECCIÓ COMERCIAL

### La Reus a Lleyda

8:40 m. — 5:23 t.

### De Lleyda a Reus

5:50 m. — 3:50 t.

### De Reus a Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.<sup>a</sup> y 3.<sup>a</sup>

### De Vimbodí a Reus

9:53 m. cotxes de 2.<sup>a</sup> y 3.<sup>a</sup>

### De Tarragona a Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

### De Valencia a Tarragona

11 m. y 6:30 t.

# ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

## Horas de arribada y sortidas de correos

### ARRIBADAS:

De Tarragona, 8:30 m.

## Biblioteca Regionalista

Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31

### SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valenti Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2
- «La Didax», per Joseph Felíu y Codina, 2
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2
- «Costums tipicas», per id., 2
- «Alcover», monografia, per id., 2
- «Poetas», per Manel Marinello, 2
- «Oda a Barcelona», per Jascinto Verdaguer, 2
- «Lo Pi de las tres brancas», per id., 2
- «L. Aglenya», per Ramon Masitern, 2
- «Cronis Pirenechs», per J. Massó Torrents, 12
- «La Fada», per id., 2
- «Catalunya Irilingües», per J. Casas Carbó, 2
- «Anant pel món», per Santiago Russinyol, 16
- «Les Croniques catalanes», per Gabriel Turell, 12
- «Obrs catalanes», per Joseph Ixart, 20
- «Poetas», de Joan Maragall, 8
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8
- «Fructidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8
- «Montaña», per Bosch de la Trinxeria, 12
- «Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20

### «Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12

«Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12

«Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas-

saves, 12

«Espectres», per Enrich Ibsen, 8

Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatre Regio-

nal», a meytat de preu.

«Cançons Catalanes», harmonisades per Enrich More-

ra, han sortit: 90

«Sant Ramon», 2 rals.

«Planys», 2

«El Macoondie», per Brunet y Bellet, 2

### SECCIÓ CASTELLANA

«España tal cual es», per Valenti Almirall, 4 rals.

«Patria y Región», per Salvador Golpe, 12

«Un ensayo de Regionalismo», per Joa. Mañé y Flaquer, 2

### SECCIÓ GALLEGA

«Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.

Además están a la venda diferentes obras de celebrats-

iterats catalans, castellans y extranjeros.

### ANUNCIOS PARTICULARES

# Caramelos Pectorals

## del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l'aparat respiratori tan sels prenentne un al anarsen a dormir y altre a la matirada, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DEPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 88.

Preu de la capsa 6 rals.

# ULTIMA HORA

La voladura

del «Maine»

Martí 18 1930

En el moment de la explosió de la voladura del «Maine»...

Quart general a Móra-Guara:

També es pot enviar de comissió a V. R.

Per la voluntat de la comissió de creació de la voladura...

L'objecte d'aquesta voladura és...

H a gran altura de monts y fonts.

Així que s'espera que la voladura sigui de gran utilitat...

Generalment, fins y a finals de aquesta temporada...

Es desitja que la voladura sigui de gran utilitat...

Comentaris detallats a mida que la vegi consistir...

## A LAS MARES

Antes de escribir a vuestros hijos...

indican y permiten conocer los resultados...

de esta gran obra que es el libro de vuestros hijos...

tema que es el libro de vuestros hijos...

tema que es el libro de vuestros hijos...

tema que es el libro de vuestros hijos...

tema que es el libro de vuestros hijos...

tema que es el libro de vuestros hijos...

tema que es el libro de vuestros hijos...

tema que es el libro de vuestros hijos...

tema que es el libro de vuestros hijos...

tema que es el libro de vuestros hijos...

tema que es el libro de vuestros hijos...

tema que es el libro de vuestros hijos...

tema que es el libro de vuestros hijos...

De Barcelona (per Tarragona) 7:30 m.  
 De id. directe 10:30 t.  
 De id. id. id.  
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixens y descendent de Lleyda) 7:30 t.  
 De Madrid y Zaragoza 7:30 m.  
 De Lleyda y Huesca 7:30 m.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Noviembre y 15 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç a Cuba, portant també correo.

## SORTIDAS

Per Barcelona a las 5:00 m.

Per id. a las 2:00 t.

Per Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m

Per id. id. id. (per idem) a las 2:00 t.

Per Tarragona, directe a las 7:00 n.

Per Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas a las 8:00 m.

Per Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura a las 4:00 t.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones después de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.